

V1P

AD

187 + 173

Registered for posting as a periodical
Category B.

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)
Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Advertisements: 25 cents per line.

REDAKCIO: "Esperanto", Box 2122T., G.P.O. Melbourne 3001, Australia.

Prezidanto: Prof. R. G. Robertson, 7 Euroka Street, Northbridge, NSW, 2063
Kasisto/Sekretario: S-ro L. V. Scott, 34 Ocean Road, Manly, N.S.W. 2095
A.E.A. Libro-Servo: S-ro T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, NSW, 2036

N-ro 155 (235)

MELBOURNE

Junio, 1977

Bonvole notu ke okazis eraro pri la numero de la lasta eldono
(Aprilo-Majo, 1977), kiu devus teksti: N-ro 154 (234)

THE BRAKES ON THE WHEELS OF PROGRESS

What is the curious psychological perversity, which promotes the majority of men to battle obstinately against every fresh advance in human thought? Is it cowardice, or just mass laziness?

Here we have in Esperanto a complete, effective, and simple solution to the language difficulty, which has hampered the progress of mankind for centuries, and yet most men are content to muddle on laboriously with the old mess of interpreters, translations, irregular verbs, dumb-show gestures, and abysmal ignorance of their neighbour's thoughts. It is a very costly attitude, and reflects no credit on their intelligence.

There is nothing new about this phenomenon, and therefore it is all the more surprising, that we have not yet learned our lesson from the past. Curiously enough, some of the advances in knowledge have been attacked on religious grounds, in which the Church has sometimes figured largely in the opposition.

The great astronomer, Galileo, was outcast and hounded to his death, because he dared to assert that the Earth was not flat, but round. There was a chorus of protest, when man first proposed to fly in the air. If God had intended man to fly in the air like a bird

they said, He would have given man wings like a bird. Today it is the most popular means of travel. When Lister humanised surgery by introducing anaesthetics, he was dubbed a scandalous heretic. One leading church authority actually accused him of robbing the Creator of the cries for Mercy, which were His due. There was also another outcry, when Stevenson proposed to run a locomotive engine on rails at the hair-raising speed of twenty miles an hour! It took him years to live down the pious prejudices of his time, and make railways an accomplished fact.

Graham Bell, too, had to struggle for many years against violent opposition, before he could get the telephone adopted. Where would modern commerce be without it? It took William Willet thirty years to get Summer Time accepted in England; he tried five times to get his Bill through parliament, and then succeeded, thanks only to the exigencies of a World War. We are trying to complete decimalisation of our weights and measures, and organisations are being formed to oppose it.

And so the tale goes on; nobody is ever up-to-date, because ninety-nine per cent of humanity is behind the times, and the other one per cent is trying to make themselves heard. "What was good

enough for my grandfather is good enough for me." God created these conditions for us to live under, and it would be presumptuous on our part to try to alter them. "When it is generally adopted, it will be time enough for me to think about adopting it".

Don't you think it is all rather feeble and woolly-minded? Can you wonder that the world's affairs are in such a hopeless muddle, and that here we are, almost in the twenty-first century, and we still have to settle our differences in the prehistoric way, by baring our teeth, and killing each other? And so many of those differences are due to simple misunderstandings, which would melt away, if a frank and free interchange of thought were possible between the rank and file of all nations. We have even heard religious objections to Esperanto — God made Babel, and so it is man's duty to suffer from it.

Rubbish! All that is necessary is an enlightened public opinion, strong enough in volume to demand the introduction of Esperanto into all schools, in place of the time-devouring and all too-ineffective courses of French, German, Latin, and other difficult languages. Those, who have not the time to undertake the study of this wonderful language, could at least lend us financial support to help us against the ancient barriers that have been erected against all forms of progress. —K. G. LINTON

21st AUSTRALIAN ESPERANTO CONGRESS

Jan 2-8, 1978 — Launceston, Tas.

Mail your Congress Fee \$13 (Pensioners, Students \$7.50) to the Congress Treasurer, Mr. Mac Le Fevre, 22 Belle Vue Avenue, Launceston, 7250. Add \$10 for Room Deposit at Tasmanian College of Advanced Education and enclose a stamped addressed envelope for your receipt.

Fifth List of Congress Members:

36. Mrs. A. Schepers, Won Wron, Vic.
37. Mr. I. Grahovac, Sydney.
38. Mr. A. Cocking, Manly, NSW
39. Mr. E. E. Thompson, Shepparton, V.
40. Miss B. C. Williams, Melbourne
41. Mrs. N. Moore, Emu Park, Q.
42. Mr. J. Moore, Emu Park, Qld.
43. Mrs. M. J. Hobbs, Auckland, N.Z.
44. Mrs. L. Box, Brisbane.
45. Mr. J. Box, Brisbane.

46. Mrs. E. Giles, Manly, NSW.
47. Mrs. A. Leereveld, Melbourne
48. Mr. M. Leereveld, Melbourne
49. Mrs. M. Ling, Warburton, Vic.
50. Mr. I. T. Maddern, Morwell, Vic
51. Mrs. D.. Threlfall, Perth.
52. Mrs. C. Lindsay, Sydney.
53. Miss A. Curtis, N. Tamborine, Q.
54. Mrs. J. Jenkins, Sydney.
55. Mrs. M. Ellyard, Canberra, ACT.
56. Mr. S. Ellyard, Canberra, ACT
57. Mrs. K. McFarlane, Launceston, T.
58. Mr. T. Elliott, Sydney
59. Mrs. B. Pescod., Melbourne.
60. Mr. D. Pescod, Melbourne.
61. Miss J. Boyce, Sydney.
62. Mrs. M. Baxter, Malua Bay, NSW.
63. Mr. R. Baxter, Malua Bay, NSW.
64. Mr. H. Gilbert, Melbourne
65. Mr. K. Eatt, Perth.
66. Mrs. K. Eatt, Perth
67. Mr. W. Wybenga, Morwell, Vic.
68. Mrs. M. Wybenga, Morwell, Vic.
69. Miss S. Wybenga, Morwell, Vic.

State Distribution: Victoria, 22; N.S.W. 21; Tasmania 9; Queensland 9; Western Australia 5; Australian Capital Territory 2; New Zealand 1.

Due to the high cost of coaches, accommodation, etc., the Congress Committee has decided NOT to proceed further with a Post-Congress Tour. All other tours will take place as announced in our last issue.

15th OCTOBER, 1977

That is the date by which you should send in your contribution to the Essay Competition on the subject.

"How to re-activate non-active Esperantists"

What can be done to revive the interest of those, who after a short period of activity, become lost to the Esperanto Movement ?

The Pyke Memorial Fund offers, as a prize for the best essay, a free return-ticket by air from Melbourne to Launceston, to take part in the 21st Australian Esperanto Congress.

Send your contribution to "ESPERANTO", Box 2122 T., G.P.O. Melbourne, 3001.

Dum la dancado sinjoro riverencas antaŭ fraŭlino.

Mi petas, fraŭlino.

Bedaŭrinde mi ne dancas.

Tamen mi ankoraŭ petas, fraŭlino, ĉar vi sidas sur mia ĉapelo.

A.E.A. SECRETARY RESIGNS

Due to pressure of work and the illness of his wife, Simon Wickenden has been forced to resign from his position as Secretary of the Australian Esperanto Association.

The Executive accepts his resignation with regret and expresses its thanks and appreciation for the valuable work performed by him.

The Treasurer, Les Scott, is taking over the duties of Secretary until a new appointment is made at the Launceston Congress in January. All correspondence, subscriptions, enquiries and applications for correspondence courses, etc., should be directed to him at 34 Ocean Road, Manly, N.S.W. 2095. Please take careful note!

1977 SUBSCRIPTIONS MOST WELCOME!

A.E.A. Treasurer, Les. Scott advises that several 1977 subscriptions are not yet paid. Readers are asked to check and if necessary, give it their early attention. Please save the time and expense of others . . . send your payment direct to the Treasurer, L. V. Scott, 34 Ocean Road, N.S.W. 2095.

NOTO PRI LA SUN-ENERGIO

Lastatempe ni vidis per la televido, kaj legis en la ĵurnaloj, pri aparatoj konstruitaj ĉe la Universitato de Sidnejo por utiligi la energion el la suno.

La plej amuza kaj populara aparato estis kuirilo. Iu helpanto de la profesoro kuiris lardon kaj ovojn; la profesoro prezentis la manĝaĵojn al la Ĉefministro, kaj la politikisto manĝis ilin, ne tro avide, ĉar efektive ili aspektis kvazaŭ kovritaj per oleo. Tio devenas de la kuirmetodo. Per parabolforma spegulo oni povas koncentri la radiojn de la suno sur la fritpaton, kaj estas eble atingi tri mil gradojn, se la spegulo estas sufiĉe granda.

Kompreneble la pato mem brulus aŭ eĉ fandiĝus, se oni ne metus sufiĉe da oleo en la ujon, ĉar la varmo estas koncentrita. La oleo bolas; oni enmetas ovojn kaj lardon, kaj la manĝaĵoj estas frititaj. Miaopinie, tiu kuirmetodo ne allogos mastrumantinojn, ĉar estas necese kuiri je tagmezo, stariĝi en sunbrilo sen ŝirmilo, kaj konstante zorge alĝustigi la aparaton, ĉar la suno ŝajnas konstante moviĝi trans la ĉielo. Kiel

klarigis Galileo, ne la suno, sed la terglobo, moviĝas, sed la efiko estas egala. Se la suno ne brilas, la ĉefmanĝo restas nekuirita. Ĉiaokaze la mastro revenas hejmen post la laboro, trovas la kaĉon malvarma, kaj koleriĝas kontraŭ la kompatindulino.

Alia aparato konstruita en la Universitato uzas la t.n. "varmdoma principon". Bienetuloj uzas tiun principon por kreskigi tomatojn, sed la universitatuloj uzas ĝin por hejti akvon. La radioj de la suno konsistas el ondoj, kiel unue klarigis Izako Newton, kurtaj, mezlongaj kaj longaj ondoj. La kurtaj ondoj estas la ultraviolaj; ili malfacile penetras vitron; la longaj estas la transruĝaj, kaj ili preskaŭ ne povas penetri vitron. Inter la ultraviolaj kaj la transruĝaj estas la videblaj; ili facile trairas vitrajn fenestrojn, kaj hejtas la tomatojn aŭ la akvon, kiuj denove radias longajn ondojn. Ĉiuj varmaj aŭ eĉ varmetaj objektoj en la universo radias; ju pli varmaj, des pli kurtaj la radioj. Eĉ vi, kara legantino, radias longajn ondojn, la transruĝajn, se vi estas varmeta, kaj oni povas observi tiujn, eĉ se vi sidas en la plej densa mallumo, per taŭga aparato.

Nu, la tomatoj radias, sed la transruĝaj ondoj ne povas eskapi tra la vitro, kaj la tomatoj ne malvarmiĝas; ili kreskas kaj ruĝiĝas. En la akvovarmiga aparato de la Sidneja Universitato, vitra tubo entenas la akvon, kaj ĉirkaŭ tiu tubo oni provizas vakuum, similan al la vakuo en via termos. Alia vitra tubo entenas la vakuum, kaj ĝi malhelpas la eliron de la varmeco. La interna vitra tubo anstataŭas la kutiman kupran tubon en la akvovarmiga aparato. Oni devas nigri la internan tubon per nova tekniko.

La ĉefa malavantaĝo estas la granda kosto de la aparato. Oni ofte diras, ke la energio de la suno estas senpage havebla, ĝi estas ĉie, kaj ne malpurigas la atmosferon aŭ la marakvon. Efektive, benzino kaj keroseno estas senpage haveblaj. La kruda petrolo estas sub la tersurfaco, sed oni devas eltrovi la lokon, bori ŝakton, porti la krudan ĝis la distilejo, k.t.p., k.t.p.

Bedaŭrinde, ĝis hodiaŭ la kosto de energio el la suno estas multfoje pli alta ol tiu de la petrolo, kaj malpli facile uzebla. Oni povas eniri benzinejon ĉie en la antaŭurbo, kaj, se striko ne malhelpas, postuli "Plenigu la benzinujon", sed sunenergio, ankoraŭ ne ekzistas. Espereble la novaj aparatoj en la uni-

versitatoj provizos malmultekostan energion, sed kiel inĝeniero mi rajtas averti vin, ke novaj aparatoj kutime funkcias sufiĉe glate en la laboratorio inter lertaj sciencistoj kaj inĝenieroj, sed en la hejmo ofte panças. Ni atendu kelkajn jarojn, ne retenante la elspiron.

—R. G. ROBERTSON.

KUN TREVOR STEELE AL BRAZILIO

(Vidu "A.E." Marto 1977, paĝo 79)

LA LASTA ETAPO

Brasília. Ni alvenas unu tagon antaŭ la interkonsentita dato, devas do reiri la sekvantan tagon por serĉi Giuseppe Grattapaglia. Dum li atendas nin en la alvena salono, ni surprizas lin de malantaŭe.

La esperantigo de la urbonomo ne estas senproblema. La plej ofta formo estas "Brazilio", kiu povas konfuzi, ĉar kelkaj SAT-anoj sisteme uzas "-io" por landnomoj. Eble oni povus adopti "Braziljo", kiu cetere preskaŭ redonas la lokan prononcon.

Tri tagojn ni pasigas en la urbo, kies giganta arkitekturo impresas eĉ tiujn, kiujn ĝi ne imponas. La tri tagoj ne estas ripozperiodo; ni rapidas de unu butikoj al la venonta, de unu rendezvuo al alia. Benzino kostas pli ol \$2 (aŭst.) por unu galono, la aŭtomobiloj de "Bona Espero" forte soifas, kaj ĉiu vojaĝo al la civilizacio longas minimume 500 km. Ĉe ĉiu vizito oni plensarĝas la aŭton kaj parolas kun kiel eble plej multaj aŭtoritatuloj, amikoj, helpantoj ktp.

La lasta veturo: Iom post la ĉefurbo la asfaltita ŝoseo finiĝas. Pli ol 200 km oni devas lukti kontraŭ malglataj surfacoj. La regiono ĵus ricevis pluvegon, do la ĵipo trenas sin tra koto, sed almenaŭ neniu polvo ĝenas. La pejzaĝo surprizas. Eble sub la influo de bildoj de la amazonaj ĝangaloj, mi ial atendas arbaregojn, sed vidas nur la ebenajojn de la plejparte nefekunda savano. Dise kreskas torditaj arbetoj, herboj kaj herbacoj, nur laŭ la multaj riveretoj oni vidas densaĵojn kronitajn de palmarboj. Kaj — ĉu mirago? — tiuj altaj arboj — jes vere, estas niaj hejmaj eŭkaliptoj! Ankaŭ la bestoj estas etskalaj, oni demandas sin, ĉu la ĉevaloj kapablas porti dikan homon. La plej interesa faceto de la pejzaĝo estas la konturoj de la montetoj, kiuj ekpensis

pri iu verda Arizono. Ni trapasas tri vilaĝojn, senvorte. Por ni senmeritaj favoritoj de la sorto, la unua rigardo estas nedireble morna, kaj mi ne povas ne senti dankon, ke nia hejmo estas aliloke. Sed baldaŭ la tempopaso ebligas al ni juĝi pli objekte.

'Bona Espero': Ni deflankiĝas por la plej lasta etapo. Pro la lastaj pluvegoj ni ne povas veturi la tutan distancon. Feliĉe nur unu ponto sur la ŝoseo estas detruita, kaj la kolonio disponas pri du aŭtoĵoj. Ni malŝarĝas la ĵipon, balance kaj popaŝe trenas la multajn aferojn trans la ruino de la ponto, kaj ŝarĝas la "Kombon". Kaj fine la bonveniga ŝildo "... kie oni laboras sub la standardo de Esperanto". Ursula kaj la knaboj entuziasme salutas nin, kaj sur la tabulo estas skribite grandlitere: "Bonvenon. Trevor kaj Edita!"

— Trevor Steele.

PERTH: Je la 27a de Marto, membroj de la Esperanto-Ligo aŭskultis du sonbendojn pretigitajn por la elementa kurso "Jen Nia Mondo" disaŭdigota de Radio 6NR. Poste nia libro-perantino, F-jno Hunt, elmontris stokon de libroj kiujn la Liganoj trafolumis kaj diskutis. Tiu-ĉi instigis la vendiĝon de diversaj libroj kiuj alie restadus en la perantina ŝranko.

La kunveno ĉe la Instruista Kolegio, Nedlands, je la 10-a de Aprilo koncentriĝis sur parolado de S-ro Howard rila al Nov-Gvineo. Komence li klarigis ke li vizitis ĝin nur unufoje, sed li pri-skribis siajn spertojn dum unusemajna ekskurso antaŭ pluraj jaroj.

Li, kun kelkaj kamaradoj iris flugmaŝine al la vilaĝo "Mt. Hagen", kuŝant inter la montoj interne de Nov-Gvineo. Tiam sekis vojaĝo en la ĝangalon kie troviĝas bird-szkurejo starigita kun la financa helpo de Sir Edward Hallstrom. Laŭdire, tiu-ĉi promesis pluan donacon por evoluigi kaj subteni la sekurejon sed, pro lia morto, tio ne realiĝis. Tamen, multaj belegaj birdoj estis viditaj kaj la vĉaĝantoj ĝuis bongustan "alfreskan" tagmanĝon en la ĝangalo.

La sekvantan tagon la 146-mejla aŭtobusa vojaĝo de Mt. Hagen al Goroko daŭris de la oka matene ĝis la sesa vespere. S-ro Howard priskribis la vojon laŭ la montdeklivoj, la indiĝenajn, iliajn kabanajn kun malgrandaj ĝarden-terpecoj, ktp. . . Dumvojaĝe la vizitantoj haltis ĉe "Kundiawa" (Ĉimbu Distrikto) kie oni regalis ilin per luksa tagmanĝo.

Revene al Perth-aj aferoj, "Perry Lakes" estis la ejo por Lig-pikniko dimanĉon al 1-an de Majo. Kvankam la langoj suferis pro la senpluveco de la pasintaj monatoj, 17 gesamideanoj kaj ĝeamikoj ĉeestis. Bedaŭrinde komenciĝis pluveto kaj Ges. Einihovici bonkore invitis ilin al sia hejmo.

La Ligo lastatempe starigis konkurson inter lernecoj pri la desegno de afiŝoj por propagandi Esperanton. Kvankam cirkuleruloj estis senditaj al ĉiuj altlernejoj kaj kolegioj, proponante premiojn estas granda bedaŭro ke ni ne ricevis eĉ unu respondon. —W.H.H.

● **MELBOURNE:** "La Nutrado" estis la titolo de prelego de nia multflanka Vic-Prezidanto Harold Beechey. Li priskribis multajn vitaminajn kaj informis en kiuj plan-cj, ili troviĝas (9/5). Semajnon poste, S-ro H. Koppel parolis pri "Novaĵoj el Esperantujo".

Je 23/5 Prezidanto S. Kanaĉki montris memfaritajn filmojn dum sia vojaĝo tra Jugoslavio. La monatan amuzvesperon (30/5) gvidis S-ro K. Linton. Li daŭrigis sian cerion pri vizito en Eŭropo. Svisujo estis la ĉefa temo, kiu inkludis grandiozajn montopvojaĝojn kaj senspirigajn monto-ŝoseojn, fervojojn kaj bildojn pri kablo-vagonoj.

Je 6-a de junio S-ro H. Beechey parolis pri la signifo de tiu tago, la datreveno de la invado en 1944 de Normandio, en kiu li, dekanŭjarulo, partoprenis. Tre detale li povis priskribi kaj la preparchercadon kaj la entreprenon mem, inkluzive la veteron.

● **SYDNEY:** Nederlandano Franz ten Hagen, kiu vizitis nin kun edzino (18/4) priskribis laboron faritan de Esperantistoj en Nederlando. La lingvo estas instruata en ŝtatlernecoj; ĝi aperas, kun 4 aliaj lingvoj, en telefonejoj, kaj menuoj por "Wagon Lits, kaj la firmao "Thomas Cook" estas en Esperanto. Parolis ankaŭ S-ino ten Hagen, ĉefe pri virinaj aferoj.

D-ro Keith Bowling (2/5) parolis pri la plej grava nuklea reaktoro — la suno. Kvankam la suno elradias 4,000 tunojn da energio tage, restos fuŝite por la venontaj

15,000,000,000 jaroj! Ĉia energio venas el la suno, karbo kaj oleo, kiel ankaŭ pluvo, vento, tajdoj. Oni trovis kiel utiligi ondojn por fari kunpremitan aeron, sed la politikistoj ne subvencias, ĉar ili kredas ke la karbo daŭros multajn jarojn. Sed pruviĝis ke ĉiuj fosilaj bru-lajoj estos foruzitaj ĝis la jaro 300.

David Gould, 9/5, montris filmon pri Nov-Zelando faritan de li mem en 1963 Dum nur 3 semajnoj, li vidis multon kaj spertis ĉian veteron. Wre Chandler, 16/5, kun bildoj kaj sonbendoj, parolis pri birdoj de la pluv-arbaro.

Parolantoj je 23/5 estis denove Ges-roj ten Hagen. Krom vizitantoj el Manly, ĉeestis Andy Kariks kaj S-ro Bernstein. Andy estas studento de la Akademio de S-ro I. Maddern. S-ro Bernstein el Wellington. Nov-Zelando eklernis Esperanton uzante la ŝlosilon por nur 2 pecoj antaŭ la milito, kaj vizitante la Esperanto-Klubon de Londono. Li trovis nian nomon en senkosta periodaĵo "This Week in Sydney". S-ro ten Hagen ekstudis Esperanton en 1931, gajnis diplomon kaj ĉeestis SAT-Kongreson en Stockholmo, 1933. Li tre aktivis en la laborista E-movado en Amsterdamo.

Kvizprogramo, sub gvidado de S-ino M. Chaldecott, kiu uzis demandojn el grandaj krucvortenigmoj en la "Sydney Morning Herald", estis la programo de la 30-a de majo. Je la 6/6 okazis "Ronddiskuto" pri la temo "Kiuj kaj kial ni estas?", sub gvidado de Tom Elliott. —M. Chaldecott.

● **MANLY:** S-ro Arthur Cocking daŭrigas sian instruadon de komencantoj ĉe la "Central Mission" ĉiujarde. George Thatcher instruas la progresintojn. Plaĉas al George ke aperis en "Telopeo" artikoloj de S-inoj Elsie Currie kaj Betty Cummins, kiuj lernis dum 3 jaroj.

En la klubo de emeritaj civitanoj de Dee Why estas nun klaso kun 15 entuziasmaj studentoj. Dum la foresto de Betty Clemenson en Bali, Ges-roj ten Hagen el Amsterdamo instruis la klason. —Edna Giles.

● **BRISBANE:** En la Greka Klubo (11/3), la "Modern Language Teacher Assoc." starigis vesperon nomitan "Discover Your World". "S-ro Al Grassby estis la ĉefparolanto. La celo estis prezenti la kulturojn de diversaj naciaj grupoj; ĉirkaŭ 650 partoprenis, inkluzive 17 anojn de la Brisbana E-Societo. Je 12/3, ĉe la Germana Klubo komitato starigis por prepari multkulturan konferencon. S-ro Gassby denove parolis laŭ la E-Societo partoprenis la diskut-

don. Ray Ross partoprenis la Konferencon (16/17 de aprilo) kaj metis la Esperanto-vidpunkton al la diskut-grupo pri Etnikaj Lingvoj en elementaj lernejoj. La fina rezulto estis ke deputitaro, kiu enhavis la italan kaj grekan konsulon, renkontis la Ministron pri Edukado kaj ŝajnas ke la plej atendeblaj lingvoj estos la greka, itala, germana kaj serbokroata.

Samvespere, raportisto de "Courier-Mail" telefonis kaj petis la opinion de la Esperanto-movado pri la enkonduko de la menciitaj lingvoj en la lernejojn. La sinteno de la E-Societo estis, ke la sola logika lingvo, krom la angla, speciale en elementaj lernejoj, estas Esperanto. Artikolo sekvis en "Courier-Mail".

La 1-an de junio, Winsome Greenhalgh kaj Ray Ross renkontis la Ministron pri Edukado, kiam ĉeestis ankaŭ la estro pri Stata Edukado. Tre afable la ministro parolis kaj multe demandis dum 3/4 horo. Nia fina peto estis, ke oni konsideru Esperanton por la lasta jaro en elementaj lernejoj. Ŝajnas ke estos ŝanĝo pri lingvo-instruado kaj eble nia sugesto estos iom fruktodona; almenaŭ ni esperantistoj gajnis tiun impreson.

—Ray Ross.

NIA HISTORIO

N-ro 17 PIONIRAJ ESPERANTISTOJ DE MELBURNO (daŭrigo)

Frank A. Russell, kiu tiam loĝis en Queen's College, aliĝis al la klubo 7/9/1906 kaj estis ĝia sekretario en 1908. Li ankaŭ helpis pri sekretaria kaj biblioteka laboroj en 1913.

Charles Whitehead Thonger (103 Drummond St., Carlton) aliĝis al la klubo je 7/4/1905, nur 2 monatojn post ĝia fondiĝo, kaj fariĝis sekretario en junio 1905, posteno kiun li tenis ankaŭ en 1906 kaj 1907. Li estis membro de la Zamenhofa Ligo (N-ro 11, 881).

William H. Vogt (79 Power St., Hawthorn) aliĝis al la klubo 8/12/1905. Lia numero, 12.941, kiel membro de la Zamenhofa Ligo, indikas, ke li eble jam estis Esperantisto en 1901. Li estis kompostisto ĉe la gazeto "AGE". Lia plej granda merito por Esperanto estis ke li varbis la junan Frank Banham, provajleganton por "AGE", al la Esperanto-movado en la fruaj dudekaj jaroj. Frank Banham fariĝis Esperanto-spertujo, kaj

redaktoro de niaj oficialaj organoj de 1929 ĝis sia morto en aŭgusto 1974, kvardek-kvin-jara valora servado.

Cedric F. White (77 Bourke St., Melbourne) aliĝis al la klubo je 7/12/1906, kaj estis ĝia Vic-Prezidanto en 1908. Ŝajne li foriris el Viktorio en 1908, por viziti Nov-Zelandon, kaj poste vojaĝis al Anglujo per la ŝipo "Suevic". Li verkis plurajn interesajn leterojn por "Australian Esperantist" de D-ro Barrington, el kiuj la unua (en la eldono Novembro 1908) menciis ke li renkontis la esperantistojn Hermann Ritz kaj S-inon Harcourt en Hobarto, kaj S-rojn Kornel kaj Dusart en Durban, Suda Afriko. Pluaj leteroj aperis en la eldonoj por januaro kaj februaro 1909, kiuj donis Esperanto-novojn el Anglujo kaj Eŭropo. Fine, ni aŭdas pri li de nove, 12 jarojn poste, kiam aperis lia nomo. C. F. White, Glasgow, Skotlando, kiel abonanto de "La Suda Kruco", en decembro, 1921.

Gerzald Whiteford, Departemento pri Internaj Aferoj, Melbourne, estis membro de la Zamenhofa Ligo (N-ro 19, 294) kaj aliĝis al la klubo en 1907. Li sekvis John Booth (1905-1909) kiel Prezidanto de la klubo en 1910 kaj 1911, kaj li estis Vic-Prezidanto en 1912. Lia traduko Esperanten rilate konkurson pri la plano por Canberra aperis en "Esperanto" de U.E.A. kaj instigis al partopreno francan arkitekton Agache kiu gajnis la trian premion.

—I. D. Maddern.

POSTMILITA ANEKDOTO

En 1933, en Berlino, germana oficiro parolis al estra membro de la Brita Ambasado kaj faris la strangan rimarkon, ke la Britoj estas ĝentlemanoj, sed ke la francoj ne estas tiaj. Demandite, kion li volas diri, li klarigis:

"Vidu, iutage en 1920, kelkaj personoj de la Internacia Militara Kontrol-Komisiono, sub gvido de unu franca kaj unu brita oficiroj, venis al la kazino, de kiu mi estis la komandanto. Ili diris, ke ili havas kaŭzon opinii, ke mi kaŝas aron da pafiloj malantaŭ brik-muro, kontraŭvene al la Paca-Traktajo.

Mi neis tion kaj donis mian honorvorton kiel germana oficiro, ke mi ne kaŝas iujn pafilojn en la kazino.

Nu, via brita oficiro estis ĝentlemano: li akceptis mian honorvorton kaj foriris. Sed la franca oficiro ne estis ĝentlemano, li ne volis akcepti mian honorvorton. Li detruis la brikmuron kaj li forprenis miajn pafilojn . . .

—P. E. S.

PARADOKSO: "Kiel paradoksa estas la fakto, ke ankoraŭ duono de la homaro malsatas, dum la homaro posedas duoblan de la necesa kvanto da nutraĵoj? . . . La jara kvanto de la grenoj manĝataj de ratoj en Hindujo, ekzemple, povas pleniĝi ŝarĝvagonaron longan je 5.000 kilometroj." La rektoro de la Universitato de U.N. Hester en sia prelego tiel atentigis la neceson de serioza analizo pri perdo kaj de esploro pri reala metodo de efika distribuo. ("UN kaj NI" - 5).

La Ruĝa Maro

Iu avara, maljuna nobelo volis, ke Hogarth pentru por lia ŝtupo bildon pri la deŝruo de la faraona armeo en la ruĝa maro. Li tiom marĉandis pri la prezo, ke Hogarth fine konsentis, far la laboron por la duono de ĝia vera valoro. Post du tagoj, je la surprizo de la nobelo, Hogarth anancis, ke la pentraĵo estas farita. Kiam la kurteno estis forprenita, oni povis vidi nenion krom tutege ruĝ-kolorigitan kanvaŝon. "Dio mia!" ekkriis la avarulo. "Kion signifas tio? Mi mendis scenon pri la ruĝa maro!"

"Tie vi havas la ruĝan maron. . ."

respondis la artisto.

"Sed kie estas la Izraelidoj?"

"Ili ĉiuj jam transiris . . ."

"Kaj kie estas la Egiptoj?"

"Ili ĉiuj dronis—"

—P. E. Schwerin.

CIFERO. Skribsigno de nombroj. (arabaj 1, 2, 3, romanaj I, V, X)

NOMBRO: Unuo, aŭ aro da unuoj aŭ frakcioj. Ekzemple: five, four hundred and sixty two, mil ducent.

NUMERALO: Vorto uzata por indiki nombron. Ekzemple, bazaj aŭ kardinalaj numeraloj; unu, du, tri; ordaj numeraloj: unua, dua, tria.

NUMERO: Cifero aŭ numeralo montranta la vicon de iu objekto. Ekzemple, numero de paĝo, de seĝo, aŭ de periodaĵo.

ENTJERO: Iu nombro el la senfina vico: 1, 2, 3, aŭ -1, -2, aŭ -3.

FRAKCIO: La kvociento de du nombroj, kie la numeratoro estas dividita per la denominatoro. Ekzemple: ordinara: frakcio, aŭ decimala frakcio.

GAZETO: Perioda presajo de konstanta formo kaj prezo, prezentanta ĉiujn aktualaĵojn.

JURNALO: Ĉiutaga gazeto.

MAGAZINO: Perioda ĝenerala revuo, ordinare ilustrita kaj enhavanta artikolojn pri tre diversaj temoj.

REVUO: Perioda sufiĉe ampleksa presajo, speciale dediĉita al unu fakto. Ekzemple: literatura, scienca, medicina, aŭ teatra revuo.

PROCEDO: Agmaniero aplikata por atingi difinitan rezulton, speciale farmetodo sekvata por fabriki, presi, foti, aŭ alimaniere fari ion.

PROCESO: Juĝafero, jure submetita al tribunalo; juĝa persekuto.

PROCEZO: Natura sinsekvo de fenomenoj disvolviganta sen efiko de ekstera forto, kaj rigardata en sia tuteco, iompostioma progresado.

PROCEDURO: Maniero laŭ kiu estas kondukataj la aferoj konforme kun la kutimo, statuto, regularo, aŭ leĝo.

—K. G. LINTON.

KOMITATO

Komitato estas aro da gravaj personoj, kiuj unuope povas nenion fari, sed kiuj kun povas, post longa diskuto, decidi, ke oni povas nenion fari, krom lasi la aferon al la Sekretario por konvena agado.

A: Kial vi aspektas tiel malĝoja, kara amiko?

B: Ho, ve mia fianĉino subite mortis.

A: Tio estas, kompreneble, granda malĝaŭno por vi.

B: Certe, ke jes. Malĝajno de kvindek mil markoj.

Aviadisto. Ĉu vi konas la faman sentencon: "Vidu Napolon kaj poste mortu".

Pasaĝero: Jes, mi bone konas tiun . . . diradon.

Aviadisto: Bone! Ni nun ŝvebas super Napolo kaj la motoro de nia aviadilo jam ne funkcias.

SWISS ENTERPRISE: Swiss Esperantist Oliver Tzaut and his "Esperanto In The Schools" Committee have achieved remarkable success in the two years since their committee was formed in February 1975. Tzaut, a school-teacher, and a number of his colleagues started by sending a circular to many hundreds of people outlining the world language problem, and then drawing their readers' attention to the situation as it is in Switzerland today.

The letter ended by inviting financial assistance, and initially 45 people — mainly teachers who were sympathetic towards Esperanto but who did not themselves speak the international language — agreed to help in this way. Later 120 people agreed to participate in a monthly-donations scheme and in two years the Committee's kitty rose to \$8,900. Commenting on this, Oliver Tzaut said, "The greatest problem was to convince them that their sympathy was important, but their financial aid was much more useful!"

As a result, more than 1,500 Swiss school-children have been acquainted with Esperanto and it is now widely accepted among the general public as the solution to the language problem. The Committee is now using teachers' conferences to further sow the seed.

GREEN PASTURES: Coincidentally, the 64th International Esperanto Congress will be held in 1979 in Lucerne, Switzerland. The mayor of Lucerne, Dr. H. R. Meyer, will be Congress Patron.

EGYPTIAN ACTION: Two Egyptian Esperantists, Dr. Tades Megalli and Ahmed Khadr, are working to start an Esperanto course for children in Alexandria.

UEA AT THE ECC: The Universal Esperanto Association took steps to make its voice heard at a special Congress of the European Community in May. It was the Third European Congress for

Information-Systems and Networks. Three days were given over to the theme: How Can the Language Barriers be conquered? It is not surprising that UEA made a point of getting in touch with the Common Market's conference organisers.

PUBLISHERS MERGE: The two Esperanto publishing houses "Stafeto" and "Eldonejo TK Torben Kehlet" have joined forces to produce high-quality books in the international language from Denmark. During the quarter century prior to this merger, "Stafeto" had published almost ninety titles solely in Esperanto.

LISTEN TO THIS: According to a report in "Sueddeutsche Zeitung" it is possible for West Germans to tune in to thirteen hours of Esperanto airplay every week.

DIPLOMAS DISTRIBUTED: Eleven Italian students at the G. R. Carli State High School in Trieste received their diplomas at an award night earlier this year for successfully completing the 1976 Esperanto course run in their high school.

NEIGHBOURLY IDEA: The Hamburg Esperanto Society officially opened the doors of its Esperanto House on March 24th. As well as inviting the usual functionaries to their opening, the Esperanto Society's members also invited in their neighbours from the adjoining buildings and along the street. The Hamburg Esperanto House is located at 15 Vehrenkampstrasse, Hamburg-Langenholtz.

UNIVERSITY COURSE: Budapest's Eotvos-Lorand University still has places in the Esperanto Course of Professor I. Szerdahelyi. The course lasts five years and foreign applicants may join the course proper after successfully completing a one-year course in the Hungarian language and passing the University's entrance exam.

CREDITS: This issue to UEA, IEMW and Esperanto News Service "Pilo Press".